

skaberne med Hensyn til Skolevæsenet kun høvt Ret til at udskrive det Bidrag, som Skolevæsenet krævede. Saaledes som § 16 nu er affattet, er Tilshyret med Skoleunderviisningen og Lærernes Embedsførelse overdraget til Sogneraadet i Forbindelse med Sognepræsten. Jeg finder, at det i og for sig vilde være rimeligt, om man ganske overlod Skolevæsenet til Sogneraadet og kun lod Præsten paa Administrationens Vegne have Tilshyn dermed; og dernæst troer jeg, at der med Hensyn til Landet er en Omstændighed at tage i Betragtning, som ikke gjør sig gjældende med Hensyn til Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, den nemlig, at Sogneraadet vil faae med Skoler at gjøre, hvor dets Medlemmer og deres Slægt og Venner have deres Børn i Skole, medens Borgerrepræsentanterne i Kjøbenhavn og i Kjøbstæderne i Reglen ville have med Skoler at gjøre, i hvilke de ikke paa den Maade ere interesserede. Jeg kunde derfor ikke see den allermindeste Betænkelighed ved, om man var gaaet lidt videre, end skeet er i § 16. I Modsetning hertil har imidlertid den høitagtede Indenrigsminister søgt at indskrænke Paragraphens Bestemmelse ved et Forslag om, at der skal være en Skolecommission, hvoraf Præsten skal være Medlem, og hvori han skal være Formand. Det forekommer mig, at, naar enhver Sognecommune skal have en Skolecommission, bestaaende af 2 Medlemmer og Præsten som Formand, vil Sogneraadets Indflydelse paa Skolevæsenet være meget ubetydelig. Dertil kommer, at der er Sognecommuner, hvor der er et saa stort Antal Skoler, at Arbeidet vil blive saa byrdefuldt for Medlemmerne af Skolecommissionen, at de let ville fristes ind paa at lade Sognepræsten raade over Sagen saaledes som hidtil. Det stiller sig derimod ganske anderledes i det Dieblif, Paragraphen er affattet saaledes som i Lovforslaget; thi da kan Tilshyret med Skolerne af Sogneraadet fordeles mellem dets enkelte Medlemmer. Jeg vil derfor meget anbefale det ærede Thing at holde paa Paragraphen, saaledes som den er kommen til os i Forslaget, og derimod ikke gaae ind paa den høitærede Ministers Endringsforslag.

Indenrigsministeren: Jeg maa i Modsetning til den ærede sidste Taler meget

indstændigt animode det ærede Thing om at vedtage mit Endringsforslag til § 16, ikke alene, fordi — hvad jeg neppe behøver at gjøre Thinget opmærksom paa — denne Lov ikke er nogen Skolelov, og det ikke staaer til mig at svække Statstilshyret med Skolevæsenet, men ogsaa, fordi det forekommer mig, at Bestemmelsen, som den nu staaer i Lovforslaget, er altfor uklar til overhovedet at kunne bruges. Jeg seer ikke, hvad Meningen egentlig er med den Bestemmelse, at Sognepræsten deellager fremdeles med Sogneraadet i Tilshyret med Skoleunderviisningen og Lærernes Embedsførelse. Er det Meningen med dette „fremdeles“, at det særlige Tilshyn, som Sognepræsten i Embeds Medfør hidtil har haft med Skolevæsenet, er udelukket, saa at der kun bliver tilbage det collegiale Tilshyn, han hidtil har ført i Forening med Sogneraadet, som Medlem af dette i Skolesager, og skal Sognepræsten altsaa for Fremtiden kun give Møde, naar Sogneraadet samles for at inspicere Skolevæsenet, for at tage Deel i Inspectionen? Det forekommer mig, at, saaledes som Bestemmelsen staaer her, er den fuldstændigt ubrugelig. Jeg maa isvrigt gjøre opmærksom paa, at denue Bestemmelse er kommen ind i sidste Dieblif i Folkeethinget, hvorimod det, jeg har foreslaaet, er en Bestemmelse, som med stort Fleertal blev vedtagen ved 2den Behandling i samme Thing. Det forekommer mig, at Endringsforslaget, saaledes som det er stillet af mig, ikke alene har den Fordeel, at det giver Stillingen reen og klar, men endvidere den, at der er Sandshylighed for, at ved dets Vedtagelse vil den kommunale Indflydelse paa Skolevæsenet og Underviisningen for Fremtiden virkelig blive gjort gjældende, hvilket efter min Erfaring hidtil saa at sige ikke har været Tilfældet. Jeg mener, at den for Fremtiden vil blive gjort gjældende, netop fordi Tilshyret bliver lagt i Haanden paa Enkelte, om hvem man har den Formening, at de have en særlig Interesse for Skoleunderviisningen, hvilket desværre ikke kan siges om Enhver, der som dygtig Mand bliver valgt til at være Medbestyrer af Communens Anliggender. Jeg troer derfor, at selve den kommunale Indflydelse paa Skolevæsenet vil blive større gennem mit Forslag.